

Deventer

Daarom CDA!

Verkiezingsprogramma

2018-2022

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Waarden & traditie	4
2. Sterke samenleving: zorg voor Deventer	6
3. Familie & gezin	11
4. Zorg voor elkaar	14
5. Een sterke, eerlijke economie	18
6. Bestuur en gemeentefinanciën	25

Inleiding

Voor onze stad, onze wijken, onze dorpen en ons buitengebied

Onze gemeente met de stad Deventer en de dorpen Bathmen, Colmschate, Diepenveen, Lettele, Okkenbroek en Schalkhaar met hun buurtschappen ontleen hun identiteit en eigenheid aan de landschappelijke inbedding, de manier waarop inwoners door de eeuwen heen met elkaar samenleefden en met anderen samenwerkten en handel dreven. Het CDA Deventer hecht veel waarde aan deze culturele identiteit, die zich uit in waarden, tradities, erfgoed en het openstaan voor anderen. We willen dit graag behouden en versterken.

Een goede balans tussen samenleving, markt en overheid stimuleert inwoners om met elkaar te werken en te bouwen aan een gemeenschap die ruimte biedt aan solidariteit, aan verschil in opvattingen, ambities en vaardigheden.

In de, door ons gewenste, sterke samenleving richten mensen met elkaar hun leven in via familie of gezin, buurt, vereniging, kerk of andere gemeenschappen. We zorgen en werken voor elkaar en met elkaar. Gemeentelijke overheid en de markt zijn in onze visie altijd dienstbaar aan de samenleving, niet andersom.

In een sterke samenleving staat niemand er alleen voor. Als iedereen verantwoordelijkheid neemt voor zijn eigen leven en dat van anderen vormen we met elkaar die sterke samenleving. Een samenleving waarin niemand aan zijn lot wordt overgelaten en waar de zorg voor onze ouderen, zieken en gehandicapten goed geregeld is en waar mogelijk onderling wordt vormgegeven.

De keuzes voor de lokale samenleving die we door willen geven, vertalen we ook in een eerlijke duurzame economie. Het CDA in Deventer hecht veel waarde aan familiebedrijven die lokaal geworteld zijn (agrarisch, MKB) en een belangrijke bijdrage leveren aan de plaatselijke economie en het verenigingsleven. De economische crisis heeft veel ondernemers, werknemers, ouderen, jongeren en hulpbehoevenden de afgelopen jaren geraakt. Dat betekent dat we nu verstandig moeten investeren in de economie van morgen: in kennis, innovatie, duurzame groei, klimaatadaptatie en ruimte voor ondernemerschap. De overheid helpt initiatieven vanuit de samenleving mogelijk te maken en ruimte te geven.

We beseffen dat we als lokaal CDA in de gemeente Deventer maar beperkt aan de sturende knoppen kunnen draaien. Daarom zijn we erg blij dat we als landelijke volkspartij via uiterst korte lijnen ook onze invloed kunnen uitoefenen in Zwolle, Den Haag en Brussel om zaken voor elkaar te krijgen.

Met deze voorstellen gaan wij in Deventer werken aan een gemeenschap waarin iedereen mee kan doen, nu en in komende generaties. Wij doen dat in een voortdurende dialoog met alle inwoners van onze gemeente.

1. Waarden & Traditie

Veel mensen ervaren hun eigen leven als goed, maar maken zich zorgen over hoe wij met elkaar omgaan. Respect voor elkaar, iets over hebben voor de ander en niet altijd en overall het eigen belang voorop stellen: dat zijn waarden die in Deventer al generaties lang worden doorgegeven. Waarden en tradities helpen ons om ons thuis te voelen in een onrustige wereld. Christendemocraten koesteren de waarden die vastigheid geven en de tradities die onze samenleving bijeen houden.

1.1 Burgerschap

Burgerschap krijgt vorm in het nemen van verantwoordelijkheid voor de samenleving, juist ook lokaal. Burgerschap heeft alles te maken met moraliteit, met normen en waarden. De lokale democratie biedt mensen volop de kans om burgerschap te tonen. Wij staan voor meer zeggenschap, eigenaarschap en ruimte voor initiatiefnemers. En voor een bestuur dat partner is, ruimte geeft en de voorwaarden schept voor het initiatief (doe-democratie). Dit vraagt om een andere houding van lokale bestuurders en politici: meer loslaten, meer vertrouwen en meer aanvullend in plaats van regelend handelen. Zo willen wij de betrokkenheid bij het gemeenschappelijk wel en wee in stad, wijk, dorp of buurt laten groeien.

- Het CDA ondersteunt initiatieven uit de samenleving die gericht zijn op binding en ontmoeting tussen mensen onderling.
- Wij willen extra inzet om jongeren actief te betrekken bij de samenleving. Het CDA wil in lijn met het landelijke beleid de huidige bestaande maatschappelijke stage verder uitbouwen.

Integratie

Ook in Deventer wonen of vestigen zich mensen met een andere culturele en/of nationale achtergrond. De toestroom van vluchtelingen naar Europa wordt uiteindelijk een 'lokaal vraagstuk', bijvoorbeeld op huisvestingsgebied: van crisisopvang tot aan huisvesting van mensen met een verblijfsvergunning. Het CDA vindt dat te veel statushouders lange tijd of zelfs permanent aangewezen zijn op de bijstand.

- Een goede beheersing van de Nederlandse taal is de belangrijkste voorwaarde voor een succesvolle inburgering. Het leren van de taal wordt door gemeente sterk gestimuleerd.
- Het CDA wil dat de gemeente statushouders direct in aanraking brengt met onderwijs en vrijwilligerswerk, zodat de stap naar betaald werk makkelijker wordt.
- Met hulp van vrijwilligers (maatjes) kunnen nieuwe Nederlanders snel hun plek vinden in Deventer.

1.2 Lokale eigenheid

Deventer kent een rijke eigen cultuur. Een gemeente waarin stad en platteland een prachtig en uniek geheel vormen. De overheid heeft noch bij de vorming noch bij de bescherming van cultureel erfgoed een centrale taak, maar kan bij het bewaren van wat voor Deventenaren van waarde is een belangrijke ondersteunende rol spelen.

Cultureel erfgoed

Cultureel erfgoed gaat over ons gezamenlijk verleden, over samenleven en duurzaamheid. Het CDA hecht daarbij in het bijzonder waarde aan religieus en agrarisch erfgoed en aan de streektaal. Wij willen kunstwerken, archieven, historische documenten en boeken voor komende generaties bewaren en toegankelijk maken.

- De gemeente investeert en faciliteert in het behoud van monumenten. Behalve grotere restauraties ondersteunt de gemeente ook kleiner, maar even waardevol, cultuurhistorisch erfgoed.
- Religieus en cultureel erfgoed heeft een vaste plaats in het beleid van de gemeente.

Kunst- en cultuurbeleid

Kunst en cultuur zijn belangrijk voor mens en samenleving. Het draagt bij aan de persoonlijke ontplooiing van mensen en een gevoel van verbondenheid. Het is belangrijk dat we met elkaar bewaren wat voor onze geschiedenis, traditie en cultuur van waarde is. De gemeente heeft daarin niet noodzakelijk het primaat, maar bewaakt de randvoorwaarden en ondersteunt maatschappelijke partners als scholen en culturele instellingen.

- De instandhouding en doorontwikkeling van een goed cultureel aanbod is voor Deventer met een sterke positie in de regio van groot belang.
- We stimuleren dat via het onderwijs kennis kan worden gemaakt met de cultuur en geschiedenis van Deventer.
- De gemeente ondersteunt cultuureducatie, muziekonderwijs, amateurkunst, bibliotheken, archieven en streektaal. Talentontwikkeling bij jongeren verdient daarbij speciale aandacht.

2. Sterke samenleving: zorg voor Deventer

Wij blijven in de komende jaren werken aan sterke buurten, wijken, kernen, dorpen en de binnenstad. Aan een samenleving waar alle mensen zich veilig en thuis voelen, omdat ze weten dat er altijd iemand is die naar hen omkijkt. Een sterke samenleving van betrokken gemeenschappen is gebouwd op saamhorigheid en gedeelde verantwoordelijkheid en geeft mensen directe invloed op hun eigen leefomgeving. Het CDA hecht veel waarde aan de inbreng van organisaties met draagvlak in wijken en dorpen, zoals verenigingen voor plaatselijk belang.

Bestuur en organisatie

In een betrokken samenleving nemen mensen met elkaar initiatieven om kansen te pakken en problemen op te lossen. De gemeente moet daarbij dienstbaar en betrouwbaar zijn aan inwoners, bedrijven en organisaties en ruimte bieden aan die initiatieven. Wij geloven in de kracht van de samenleving en willen daarom dat inwoners en verenigingen het recht krijgen om de uitvoering van collectieve voorzieningen van de gemeente over te nemen (het 'Recht om uit te dagen'). Dit kan om van alles gaan: het onderhoud van een park in de buurt, het beheer van sportvelden door de club of de zorg voor ouderen. Maar wij denken ook aan grotere maatschappelijke initiatieven die kunnen leiden tot bijvoorbeeld het opknappen van dorpscentra, het opwekken van energie, beeldbepalende (historische) gebouwen, het opzetten van buurt- en gemeenschapscentra of het runnen van het lokale cultuurcentrum of zwembad door vrijwilligers. Hierbij past een zeer toegankelijk gemeentelijk apparaat dat snel en efficiënt zaken regelt, maar ook duidelijk is over wat wel en niet kan.

- Het 'Recht om uit te dagen' geeft inwoners het recht om bij de gemeente een alternatief voorstel in te dienen voor een bepaalde dienst, voorziening of plan van de gemeente.
- Bij initiatieven vanuit de samenleving (inwoners, ondernemers, instellingen) verwachten wij dat de gemeente actief meedenkt; nagaat hoe het initiatief gerealiseerd kan worden.
- Wij willen één gericht aanspreekpunt voor specifieke doelgroepen (MKB-ondernemers, verenigingen) waar zij met al hun vragen over overheidsdienstverlening terecht kunnen.
- Internet biedt kansen om steeds meer op maat persoonlijke online dienstverlening aan te bieden die goed, gemakkelijk en snel is. Hierin willen we de stevige positie van gemeente Deventer verder uitbouwen. Hierbij gaat onze aandacht ook uit naar het buitengebied, waar de internetsnelheid nog onder de maat is.
- Tegelijkertijd blijft het mogelijk persoonlijk en telefonisch contact te hebben met de gemeente.

2.1 Leefbaarheid en veiligheid

Veiligheid is een basisbehoefte in een sterke samenleving waarin mensen zich thuis en geborgen voelen. Het CDA richt zich in het bijzonder op het tegengaan van criminaliteit die een grote impact heeft op het slachtoffer, diens directe omgeving en het veiligheidsgevoel van mensen, zoals woninginbraken. Maar ook op thema's als verkeersoverlast, veilige schoolomgeving en openbare ruimte en overlast van hangjongeren en vandalisme. Vanwege het lokale belang blijft de rol van de burgemeester bij het bepalen van de speerpunten van de politie op het gebied van openbare orde en veiligheid onverminderd belangrijk. Daarin moeten de inwoners een stem hebben.

- Inwoners, politie en gemeente gaan met elkaar in gesprek over de veiligheid in de buurten. De gemeente informeert de inwoners actief over preventieve maatregelen en laat hen meedenken en meewerken aan de veiligheid in de buurt.
- Het CDA vraagt in het bijzonder aandacht voor de rol van de wijkagent. Wijkagenten moeten als ogen en oren van de buurt ook daadwerkelijk aanwezig zijn in de buurt.
- Wij willen geen coffeeshops in kindvriendelijke buurten en dus niet binnen een straal van 500 meter van een school. Illegale handel in drugs, straatverkoop en illegale verkooppunten gaan we hard aanpakken.
- We willen af van de valse romantiek dat vrouwen vrijwillig kiezen voor een leven in de prostitutie. Vaak is er sprake van georganiseerde criminaliteit en uitbuiting. Daarom willen wij geen bordelen in Deventer.

Radicalisering

Er is in Deventer geen ruimte voor gedachtegoed dat het ene geloof, ras of sekse boven het andere stelt. Discriminatie, racisme en antisemitisme worden actief bestreden en emancipatoire bewegingen verwelkomd en gestimuleerd. Vanuit de overtuiging dat preventie de manier is om radicalisering te voorkomen vindt het CDA het belangrijk om te onderzoeken welke aanpak in Deventer nodig is. Dit doen we samen met scholen, belangenorganisaties, netwerken, religieuze instellingen en koepelorganisaties.

- Aandacht voor en signalering van radicalisering blijft hard nodig, evenals prioriteit in de juridische aanpak ervan.
- Het CDA pleit voor een integrale preventieve aanpak: voorkomen is beter dan genezen.

2.2 Verenigingen en vrijwilligers

Vrijwilligers, mensen die zich met hart en ziel inzetten voor een ander, vormen de onmisbare schakel in een leefbare samenleving. We zien steeds vaker dat vrijwilligers publieke taken overnemen en nieuwe vormen van dienstverlening bedenken voor hun gemeenschap. Wij willen de slagkracht van verenigingen en organisaties vergroten door minder bemoeienis van de gemeente en minder beperkende regels.

- Wij willen kritisch kijken naar welke vergunningen nodig zijn bij activiteiten van verenigingen en buurten. Veiligheid mag daarbij echter nooit in het geding komen.

Voor veel verenigingen is de accommodatie essentieel, maar die drukt tegelijkertijd zwaar op de begroting. Verduurzaming van de gebouwen biedt kansen om de exploitatielasten te verlagen. Wij willen verenigingen daarbij helpen.

- Wij willen een energieregisseur die verenigingen helpt bij het in kaart brengen van rendabele duurzaamheidsinvesteringen.
- Het CDA wil dat er een revolverend duurzaamheidsfonds komt dat verenigingen kan helpen bij duurzaamheidsinvesteringen.

Goede sportvoorzieningen

Bewegen is heel belangrijk, als ontspanning en voor een gezond leven. Maar sport heeft een bredere functie: het brengt mensen bij elkaar en maakt hen weerbaar. Naast aandacht voor

sport in verenigingsverband vragen we aandacht voor individuele sportbeoefening, vaak in de openbare ruimte, zoals wandelen, fietsen en hardlopen.

- Het CDA zet in op toegankelijke sportfaciliteiten voor verenigingen. Belangrijk is dat die faciliteiten een bredere functie in buurten en wijken krijgen.
- Wij stimuleren verenigingen samen te werken in het gezamenlijk en breder gebruik van accommodaties, bijvoorbeeld cultuur en onderwijs.

2.3 Ruimtelijke ordening, wonen en bereikbaarheid

De inrichting van de publieke ruimte raakt ons allemaal. Het gaat om een goed evenwicht tussen wonen, werken en recreëren. Maar ook tussen economische en ecologische functies. Ruimtelijke ordening is belangrijk voor de leefbaarheid en ruimtelijke kwaliteit. De gemeente faciliteert plannen uit de samenleving en schrapt onnodig gedetailleerde regels. De gemeentelijke rol spitst zich vooral toe als (snelle) procesbegeleider en als toetsers van gemaakte afspraken. Dit laatste vanuit haar rol van bescherming van het algemeen belang.

Voor het CDA staat spaarzaam omgaan met de beschikbare ruimte centraal. Dat betekent dat we kiezen voor inbreiding (zowel in stad als dorpen) boven uitbreiding, voor hergebruik van bestaande bedrijfsterreinen en bedrijfspanden en voor het zo veel mogelijk opvullen van leegstaande winkels in plaats van nieuwe bebouwing.

Omgevingswet

Nadat gemeenten in de afgelopen raadsperiode veel taken van het rijk gekregen hebben op het sociaal domein is de volgende decentralisatie alweer aanstaande. In 2021 wordt de nieuwe Omgevingswet van kracht. Deze bundelt wetgeving op het gebied van ruimte, natuur en milieu. Tevens worden er veel bevoegdheden overgeheveld van rijk naar gemeenten. Het omgevingsplan biedt de mogelijkheid om de wet- en regelgeving op lokaal niveau kritisch onder de loep te nemen. Daarnaast stelt het Deventer in staat om daadwerkelijk integraal omgevingsbeleid te gaan voeren en keuzes te maken met en voor de samenleving. Keuzes die niet alleen ruimtelijke gevolgen hebben, ook sociale en economische.

- Het CDA wil de ruimte die de Omgevingswet biedt optimaal benutten om te komen tot maatwerk, ruimte voor variëteit en maatschappelijk initiatief. Bij het verminderen en vereenvoudigen van regels is voor ons van belang dat het lokaal bestuur vertrouwen aan inwoners durft te geven, bereid is tot 'loslaten' en aansluiting zoekt bij maatschappelijke initiatieven. In dit CDA-programma wordt op diverse plekken verwezen naar deze mogelijkheid.

Wonen

Voor mensen is goed wonen en een goede woonomgeving iets essentieels. De woonwensen van mensen moeten centraal staan bij het woonbeleid. Het CDA richt zich op kwaliteit, duurzaamheid, flexibiliteit en maatwerk in het woonbeleid. Dat gaat over duurzame woningen, over woningen die aansluiten bij woonwensen en over woningen die bestendig zijn voor verschillende levensfasen. Er moet voldoende aanbod zijn van sociale huurwoningen om wachtlijsten te verkorten. Doorstroom moet worden bevorderd en scheefwonen te worden bestreden.

Vanuit het oogpunt van rentmeesterschap investeert het CDA in duurzame woningen. Dat doen we bij voorkeur niet door individuele subsidies, maar door maatregelen die een groter maatschappelijk effect hebben. Voorbeelden hiervan zijn het gesprek aangaan met woningcorporaties over de voordelen van verduurzamen ten opzichte van sloop en

nieuwbouw, het investeren in duurzame maatschappelijke voorzieningen (buurtcentra, sportclubs, scholen) en collectieve voorzieningen die ten goede komen aan een duurzamere samenleving (zoals een warmtenet).

- Wij zetten in op levensloopbestendige wijken, waarin kinderen veilig opgroeien en mensen gezond oud worden. Dat vergt goede voorzieningen (van speeltuin tot buurtcentrum) waarin recht wordt gedaan aan de diversiteit van alle bevolkingsgroepen.
- Wij willen de gemeente, woningcorporaties en andere initiatiefnemers laten experimenteren met vernieuwde woonvormen waarbij arbeid, wonen en zorg wordt gecombineerd, ter versterking van de participatiesamenleving.
- Er dient voldoende sociale woningbouw te worden gerealiseerd, in combinatie met maatregelen die de doorstroom bevorderen.
- Ook de woningvoorraad voor mensen met een middeninkomen heeft aandacht nodig.
- In de dorpskernen dienen meer starterswoningen te worden gebouwd. Door jongeren een plek te geven verbetert de leefbaarheid in veelal vergrijzende dorpskernen.

Bereikbaarheid en verkeersveiligheid

Deventer ligt op een knooppunt van verkeers- en vervoersstromen. De IJssel, de A1 en spoorverbindingen in alle windrichtingen. Daarmee heeft Deventer goede aansluiting met de grote economische centra in Nederland én daarbuiten. Deze positie moet worden verstevigd en uitgebouwd om verdere economische ontwikkeling van Deventer en de regio mogelijk te maken.

Door problemen elders in het land heeft het goederenvervoer per trein via Deventer naar Duitsland zijn maximum bereikt. Meer goederentreinen door Deventer vindt het CDA onwenselijk en ook onnodig, aangezien er in andere delen van Nederland voldoende mogelijkheden zijn. Het rangeren van deze treinen op station Deventer levert namelijk onacceptabele geluids- en veiligheidsrisico's op. Daarnaast staat de komst van extra goederentreinen de groei van reizigersvervoer in de weg.

Goed openbaar vervoer (OV) draagt bij aan betere bereikbaarheid. Het stelt mensen in staat om mee te doen in de samenleving en het draagt bij aan een betere leefomgeving. In de stad is goed OV belangrijk, onder andere om drukte en vervuiling te verminderen. Maar ook het landelijk gebied heeft recht op goed OV.

- Bereikbaarheid van Deventer over weg, spoor en water moet worden vergroot, gezien de ambities van Deventer om haar rol als traffic knooppunt te vergroten. Daartoe dient een strategische mobiliteitsvisie te worden opgesteld.
- Wij willen goede OV-concessies afsluiten zodat buurten en landelijke gebieden goed bereikbaar blijven.
- We zetten in op extra stations in Deventer en Bathmen.
- Spoorverdubbeling tussen Deventer en Olst is essentieel.
- De spoorverbinding vanuit Deventer naar Berlijn behouden én verbeteren we.

Fietsen is niet alleen gezond, het is ook een duurzame manier van mobiliteit. Fietsvervoer stimuleren vergt goed onderhouden fietspaden en snelfietsroutes, zeker nu het gebruik van elektrische fietsen toeneemt.

- Deventer moet verder investeren in meer en veiliger fietsen: snelle verbindingen naar Zutphen en Apeldoorn, betere veiligheid op de spoorbrug en een betere en veiliger bereikbaarheid van bedrijventerreinen.

2.4 Openbare ruimte

Een goede openbare ruimte draagt bij aan de leefbaarheid en veiligheid van stad en dorp en nodigt inwoners uit naar buiten te gaan, te ontmoeten en te bewegen. Wij vinden het belangrijk om de openbare ruimte 'beweegvriendelijk' in te richten. Spel-, sport- en ontmoetingsruimten dragen bij aan preventieve gezondheidszorg, sociale ontwikkeling van kinderen en ontmoeting in de buurt. Daarbij past goed onderhoud.

- We leggen 'spelen in het groen' vast als ruimtelijke functie
- We willen het groenonderhoud verbeteren.

3. Familie en gezin

3.1 Familie en gezin

Voor het CDA is elk gezin, in welke samenstelling dan ook, van waarde. Families vormen het startpunt van ons leven waar we, als het goed is, in geborgenheid opgroeien. Hier worden waarden en normen doorgegeven en leren we samenleven. In tijden van tegenslag is de familie vaak de plek waar we bescherming en ondersteuning vinden. Wij komen op voor kinderen waar deze bescherming en ondersteuning ontbreekt.

- Het CDA bepleit opvoedondersteuning, in situaties waar een stabiele (gezins)situatie ontbreekt.

3.2 Kindvriendelijke buurten

Een goede en veilige openbare ruimte is essentieel voor de ontwikkeling van een kind. Daarom wil het CDA vooral in kinderrijke buurten een gerichte aanpak van criminaliteit en verkeersonveiligheid, met extra aandacht voor maatschappelijke locaties zoals scholen en sportclubs.

- Wij willen veilige verkeerssituaties rond scholen en sportclubs en inzet van vrijwilligers als verkeersbrigadiers.
- Waar nodig komen er vrijliggende fietspaden en zebrapaden bij scholen.

3.3 Preventie samen met maatschappelijke organisaties

Preventie

Mensen zijn in de eerste plaats zelf verantwoordelijk voor hun welzijn. Voorkomen is echter beter dan genezen. Daarom heeft de gemeente de taak om samen met maatschappelijke organisaties en verenigingen te zorgen voor een gezonde omgeving voor kinderen en jongeren.

Verenigingen

Verenigingen met hun vrijwilligers zijn het cement van de samenleving. Jongeren leren er dat sport leuk is, maar ook samenwerken, omgaan met teleurstellingen, de handen uit de mouwen steken en respect voor gezag (trainer, scheidsrechter). Het CDA vindt het belangrijk dat jongeren die uitdagingen meekrijgen.

- Door in de kantine van de sportvereniging of school gezonde producten aan te bieden wordt een gezonde leefstijl te bevorderd
- Jeugdtrainers verdienen coaching vanuit de gemeente, voor het omgaan met jongeren die bijzondere aandacht nodig hebben.
- Alle kinderen mogen meedoen. Wij onderschrijven het belang van initiatieven zoals Stichting Leergeld en Rechtop. Zij kunnen ouders voor wie het lidmaatschap van

kinderen te duur is gericht ondersteunen. Hierdoor voorkomen we dat kinderen als gevolg van armoede buitengesloten worden van allerlei activiteiten.

3.4 Onderwijs

Het is onze taak om kinderen thuis en op school goed voor te bereiden op hun rol en plek in de samenleving. Goed onderwijs biedt kinderen en jongeren de kans om hun talenten te ontwikkelen en uit te groeien tot volwaardige en betrokken burgers. Ondanks de geringe gemeentelijke invloed op het onderwijs is lokale aandacht voor het onderwijs toch nodig.

School en omgeving

Het CDA ziet scholen niet los van hun maatschappelijke omgeving. Een school kan binnen een wijk een ruimere functie vervullen door een 'brede school' te zijn met peuterspelen en BSO. En door buiten schooltijden de deuren te openen voor buurtactiviteiten.

- Het is belangrijk dat schoolgebouwen een goed binnenklimaat hebben en zo snel mogelijk energieneutraal worden.
- We investeren in een gerichte aanpak om schooluitval te voorkomen.
- We maken bijles voor kinderen uit minima-gezinnen financieel mogelijk.
- Wij willen scholen stimuleren hun centrale rol in de buurt maximaal op te pakken en zo een ontmoetingsplek voor de wijk of het dorp te worden.
- De huisvesting van het VMBO Onderwijs in Deventer is onder de maat en dient dringend te worden aangepakt.

3.5 Lokale toegang tot jeugdzorg

De school is een van de eerste plekken waar een kind aanklopt voor hulp. Het CDA vindt het belangrijk dat naast de ouders als primair verantwoordelijken scholen en jeugdinstanties optimaal samenwerken in het belang van het kind. Multidisciplinaire gezinscoaches zijn daarvoor van groot belang. Zij kunnen veel vragen over zorg, welzijn, opvoeding en jeugdhulp opvangen zonder inschakeling van dure specialistische hulp.

Drempel omlaag

Belangrijk is dat de toegang tot jeugdzorg zo is georganiseerd dat jongeren de meest adequate zorg krijgen: 'licht' waar het kan en 'zwaar' waar het moet. Wij vinden dat de regelgeving (WMO, jeugdzorg, zorgverzekeraars) en financiën hierbij geen belemmering mogen vormen. In Deventer vormen huisartsen ook een belangrijke bron van verwijzing naar de jeugdzorg. Slim samenwerken is van groot belang voor een goede transformatie van de jeugdzorg.

Zorginstellingen

Zorginstellingen zijn voor het CDA belangrijke partners om jongeren juiste en tijdige hulp en ondersteuning te geven. De (zorg)professional is aan zet, de gemeente faciliteert. Het tussen wal en schip vallen van jongeren die 18 worden moet vermeden worden. Belemmerende bureaucratie dient teruggedrongen te worden. Wachtlijsten in de jeugdzorg zijn voor ons onaanvaardbaar.

- Voor goede preventie is nauwe samenwerking tussen scholen en instellingen nodig.

- Scholen in Deventer hebben een eerste signaleringsfunctie als het met het kind niet goed lijkt te gaan.
- We pleiten voor een betere ontschotting tussen de verschillende vormen van jeugdzorg en WMO-zorg.
- We betrekken huisartsen, zorgverzekeraars en instellingen nog meer bij de versterking van de lokale toegang tot de jeugdzorg. Bijvoorbeeld door het verder versterken van de praktijkondersteuning van huisartsen.
- We zorgen samen met de organisaties in Deventer voor een individueel 'zorgplan van aanpak' voor het moment dat een jongere meerderjarig wordt en niet meer onder jeugdzorg valt.

4. Zorg voor elkaar

Het CDA streeft naar een samenleving waar mensen zoveel mogelijk mee kunnen doen ongeacht geslacht, leeftijd, inkomen en eventuele beperkingen. Het CDA zet in op een samenleving die een goede sociale verbondenheid kent met gebundelde inzet van vrijwilligers, mantelzorgers en professionals. Mensen die het nodig hebben worden passend ondersteund. Hierbij werken we volgens het principe één gezin, één plan, één hulpverlener.

4.1 Persoonlijke kracht

Het CDA gaat uit van de persoonlijke kracht en waardigheid van mensen. Natuurlijk houden we rekening met wat iemand niet kan, maar ons vertrekpunt is wat iemand wél kan. Dat vraagt maatwerk.

Samen met maatschappelijke organisaties

Het CDA is dé partij van de samenleving en weet als geen ander de balans te vinden tussen individuele verantwoordelijkheid en solidariteit. Maatschappelijke organisaties hebben waardevolle ideeën over de zorg voor elkaar. Daarom is een vast contact met hen van belang.

Passende voorzieningen

Deventer faciliteert ontmoeting in buurtcentra en dorpshuizen als dé plek voor culturele en sociale activiteiten. Deze moeten goed toegankelijk en bereikbaar zijn. Wij ondersteunen initiatieven van buurten, verenigingen, bedrijven, kerken, etc. om alledaagse zorg voor ouderen en zieken in eigen omgeving te organiseren. Het CDA wil dat mensen zo lang mogelijk veilig en in passende omstandigheden thuis kunnen blijven wonen. Wonen en zorg voor een gehandicapt kind of familielid in de directe woonomgeving vindt het CDA gewenst. Hiervoor zijn afspraken met woningcorporaties nodig. De toegankelijkheid van de openbare ruimte en gebouwen vraagt om een actieplan.

- De gemeente neemt het voortouw in het gesprek over mobiliteit en de samenhang van leerlingenvervoer, doelgroepenvervoer, wsw-vervoer en vrijwilligersinitiatieven (zoals buurtbussen).
- Het CDA wil woningaanpassingen als onderdeel van de maatschappelijke ondersteuning.
- De gemeente faciliteert de opzet van tijdelijke mantelzorgunits bij de woning van degene die zorg nodig heeft.
- Maatwerk is de norm voor goede zorg: het kan zowel via een algemene als ook via een individuele voorziening. De behoefte van de cliënt staat centraal. Goede afspraken hierover via sociale wijkteam zijn nodig.
- Het CDA wil een actieplan voor de uitvoering van het VN-verdrag voor toegankelijkheid zodat Deventer de meest toegankelijke stad van Nederland wordt.

4.2 Omzien naar elkaar

Zorg voor zieken en gehandicapten wil het CDA zo goed en zo lang mogelijk in de eigen omgeving organiseren.

Mantelzorg

Mantelzorg is de zachte kracht in de zorg. Bij de vraag hoeveel professionele zorg iemand nodig heeft moet het sociale wijkteam goed kijken naar de draagkracht van de mantelzorger. Daarnaast moet de dagopvang en de respijtzorg in de gemeente op orde zijn. Voor mantelzorgers ontstaat hierdoor een noodzakelijk rustpunt. Het Platform Informele Zorg vangt nuttige signalen op vanuit haar achterban. Het CDA wil dat de gemeente nog beter luistert naar deze signalen.

Aanpak eenzaamheid

Eenzaamheid is een groeiend probleem dat ons allen aangaat. Om eenzaamheid tegen te gaan zetten wij in op het versterken van bestaande maatschappelijke en sociale verbanden.

Ouderenzorg

De vergrijzing heeft gevolgen voor het gemeentelijke zorgbeleid. Om goed voorbereid te zijn op de toekomst moet Deventer nu in gesprek met de ouderenorganisaties om te weten te komen wat belangrijk is voor de zorg van later. Speerpunten daarbij zijn omgang met dementie en beperkte mobiliteit.

Aanpak laaggeletterdheid

Een aanzienlijke groep mensen heeft moeite met lezen en schrijven. Zij komen daardoor moeilijk mee in de wereld van internet, email en sociale media. Aanpak van laaggeletterdheid is belangrijk.

- Betrek het Platform Informele Zorg bij de ontwikkeling van het jeugd- en het sociaal beleid.
- We ontzorgen de mantelzorger door voldoende aanbod van dagopvang, respijtzorg en hulp bij administratieve verplichtingen.
- Het CDA wil een gemeentelijke aanpak van eenzaamheid.
- Het CDA wil komen tot een toekomstbestendig ouderenbeleid.
- De aanpak van laaggeletterdheid heeft voor het CDA hoge prioriteit.

4.3 Samenwerking door zorgprofessionals

In Deventer hebben we voor de complexe zorg het Bijzondere Zorg Team. Het CDA ziet de samenwerking binnen dit team als een voorbeeld voor andere zorgprofessionals.

Innovatie

De komende jaren zal het budget voor de zorg onder druk blijven staan. Het CDA wil dat mensen de zorg krijgen die ze nodig hebben. Daarvoor is meer innovatie nodig, zowel om de kwaliteit van de zorg te verbeteren alsook om de kostenstijging te beperken. Wij willen een deel van het zorgbudget gebruiken voor innovatie.

Organisatie

Zorg gaat over mensen. Het CDA wil dat mensen in elke fase van hun leven die zorg krijgen die nodig is. De sociale wijkteams in Deventer bestaan uit professionals van diverse achtergrond en ervaring. Ieder team heeft zijn eigen dynamiek. De komende periode wil het CDA gebruiken om het functioneren van deze teams verder te optimaliseren en de herkenbaarheid en bereikbaarheid te vergroten. Het CDA wil dat kwalitatief goede zorgaanbieders eenvoudig raamovereenkomsten moeten kunnen sluiten met de gemeente.

Het persoonsgebonden budget (PGB) is een geschikt middel om mensen zelf hun zorg in te laten richten. Het CDA vindt dit een goede vorm omdat het mensen de mogelijkheid biedt zelf sturing te geven aan hun leven.

Regeldruk in de zorg

De vele formulieren en procedures zijn voor veel mensen een probleem. Het CDA wil samen met organisaties en zorgvragers de regeldruk verlagen. Ook de leesbaarheid van gemeentelijke informatiemateriaal behoeft extra aandacht. Mensen die zijn aangewezen op gemeentelijke zorg moeten gemakkelijk met de juiste informatie de juiste persoon kunnen vinden.

- We reserveren een deel van het zorggeld voor innovatie.
- We steunen het gebruik van technologie in de gezondheidszorg onder de randvoorwaarde dat het geen vervanging kan zijn voor menselijk contact.
- We stimuleren de doorontwikkeling van de sociale teams, waarbij bereikbaarheid en herkenbaarheid belangrijke speerpunten zijn.
- Het persoonsgebonden budget (PGB) is een geschikt middel om mensen zelf hun zorg in te laten richten.
- Misbruik van het PGB moet actief worden tegengegaan.

4.4 Werk, participatie en armoede

Het CDA gaat er vanuit dat mensen in het eigen onderhoud voorzien. Mensen die dat niet kunnen worden financieel ondersteund. Betaald werk is de beste weg naar financiële zelfstandigheid. Juist nu het economisch goed gaat moeten we er alles aan doen om mensen weer aan het werk te krijgen. Dit is een taak voor ons allen, niet alleen voor de gemeente maar ook voor werkgevers.

De kosten van bijstand, armoedebeleid, bijzondere bijstand, handhaving, fraudebestrijding, ondersteuning van vluchtelingen en statushouders drukken zwaar op de gemeentebegroting. Het CDA wil die last verlagen door meer mensen aan het werk te krijgen.

Deventer staat met de Participatiewet voor een grote opgave. Samen met vele partners (werkgevers, UWV, onderwijs, WSW-bedrijf Sallcon, Deventer Werktalent en particuliere organisaties als uitzendbureaus) staan we voor de taak iedereen te laten meedoen. Ook mensen die niet kunnen werken doen mee. Voor ons is de tegenprestatie een goed middel om mensen te activeren. Daarbij is extra aandacht nodig voor jongeren.

Armoede

Armoede is niet alleen een financieel probleem, maar vooral ook een zaak van niet kunnen meedoen in de samenleving. Mensen met een laag besteedbaar inkomen hebben daar vaak niet voor gekozen. Het CDA wil een actief armoedebeleid van de gemeente. Ook hier geldt dat mensen eerst zelf verantwoordelijk zijn, maar ook dat een integrale aanpak met zorg en welzijn geboden is. Toegankelijke en begrijpelijke informatie over de minimaregelingen van de gemeente en het Rijk is een basisvoorwaarde.

- Wij willen, samen met het bedrijfsleven, de mogelijkheden benutten om reguliere banen te scheppen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Jongeren krijgen speciale aandacht.

- Om het aantal mensen in de bijstand te laten dalen proberen wij de grenzen van wat (wettelijk) mogelijk is op te zoeken.
- Wij stimuleren projecten met vrijwilligers voor mensen die moeite hebben hun administratie.
- We zorgen ervoor dat gemeentelijke schuldhulpverlening sneller kan verlopen.
- We werken nauw samen met maatschappelijke initiatieven voor armoedebestrijding.

5. Een sterke, eerlijke economie

Om de vele ambities in Deventer op allerlei vlakken waar te maken is een goed draaiende, sterke lokale economie essentieel. Het CDA streeft daarbij naar een eerlijke economie; mensen moeten kunnen profiteren van een goed economisch klimaat en iedereen moet de kans krijgen om met zijn talenten als ondernemer of werknemer een eerlijk inkomen te verwerven. Wij willen de lokale economie in Deventer stimuleren en de werkgelegenheid laten groeien.

5.1 Werken aan een aantrekkelijk ondernemersklimaat

Bedrijvigheid en ondernemerschap zorgen voor banen en welvaart en dragen bij aan de vitaliteit en de leefbaarheid van dorpen en steden en zijn sponsors van lokale initiatieven. Ondernemers dienen te investeren in Deventer, maar de gemeente dient dit te stimuleren door het creëren van de juiste randvoorwaarden. Essentieel is daarbij een sterke economische agenda, waarin groei wordt gestimuleerd en onnodige belemmeringen worden opgeruimd. De Deventer economische agenda rond “Boeiende Beleefstad – Duurzame Maakstad – Open Informatiestad” moet worden omarmd, verder worden verdiept en de komende jaren van een nog concretere uitvoeringsagenda worden voorzien. De samenwerking van gemeente, bedrijfsleven en onderwijs dient hiertoe verder te worden versterkt, door een wethouder die economie als hoofdtaak heeft en met accountmanagement dat zowel kwalitatief als kwantitatief op orde is.

Duurzame werkgelegenheid moet worden bevorderd door het gericht aantrekken van bedrijven en instellingen die hier waarde en kennis aan toevoegen. De gemeente speelt een proactieve rol om waar mogelijk ondernemerschap te stimuleren, bestaande bedrijven te laten groeien en ook nieuwe bedrijven naar Deventer te halen.

Het CDA kiest vanuit zijn uitgangspunt van rentmeesterschap nadrukkelijk ook voor het stimuleren van sociaal ondernemerschap, waarbij de winst van het bedrijf bijdraagt aan kansen van mensen en aan duurzaam produceren. Voor het CDA zijn daarnaast familiebedrijven en MKB-bedrijven de motoren waar de samenleving op draait. Deze verdienen een steviger ondersteuning.

Het CDA waardeert ondernemerschap en wil dat waar mogelijk in de verschillende bedrijfsfasen stimuleren, vooral rondom de huisvesting. Daarnaast is kennisdelen in deze tijd belangrijk. Startende jonge ondernemers wisselen graag kennis uit en delen voorzieningen. Dit om kosten te drukken, contacten te onderhouden en aanvullende diensten te kunnen verlenen. Wij willen ondernemers uitdagen, inspireren en ondersteunen om te groeien.

- Nieuwe bedrijven die zich in Deventer willen vestigen dienen in contact te komen met een *dedicated* accountmanager die actief bedrijven een plek in Deventer helpt zoeken.
- Deventer heeft de ambitie om de MKB-vriendelijkste gemeente van Nederland te worden, door één loket, minder lasten, het afschaffen van regels en vereenvoudigde toegang bij aanbestedingen.
- We gebruiken leegstaande winkels, bedrijfsgebouwen of overheidspanden om startende en kleine ondernemers te huisvesten. We trekken daarbij samen op met banken en lokale vastgoedeigenaren.
- Om samenwerking te stimuleren, moet de gemeente helpen met het opzetten van Ondernemersfondsen en Bedrijfs Investerings Zones (BIZ). Deze fondsen dragen bij

aan algemene investeringen om de gehele ondernemersomgeving aantrekkelijker te maken voor publiek en klanten.

Ruimte geven om kansen te benutten

Economische vitaliteit binnen Deventer kan worden bereikt door partijen bij elkaar te brengen, samen op te trekken en ruimte te geven aan initiatieven van ondernemers. Daarnaast is het essentieel dat de regelgeving meebeweegt met de economische vitaliteit. Met de nieuwe Omgevingswet kan de gemeenteraad zich nadrukkelijk richten op een toekomstvisie voor de gemeente, gebaseerd op de optimale economische kansen voor de stad, dorpen en wijken. Betrokkenheid van inwoners en ondernemers bij het opstellen van de omgevingsvisie is vanzelfsprekend. Het CDA wil ondernemers vroegtijdig betrekken bij de planologische en economische beleidsontwikkeling. De gemeente faciliteert bedrijven in hun streven om klimaatneutraal te produceren.

- Om ondernemerschap optimale kansen te geven is het belangrijk om experimenten toe te staan. Regelgeving vanuit de ruimtelijke ordening kan dan soms in de weg zitten. Het CDA is voorstander van het creatief toepassen van regels op het moment dat flexibel ondernemerschap dat vraagt in het economisch belang van de gemeente.
- Het tijdelijk gebruik van bestaande bouw of het toestaan van nieuwbouw past binnen een gunstig ondernemersklimaat. Dit mag niet prijsopdrijvend werken voor zittende ondernemers.
- In het kader van het toekomstbestendig maken van de economie is flexibiliteit belangrijk. De ondernemer moet meer ruimte krijgen om te ondernemen. Dat kan door het schrappen, aanpassen of flexibiliseren van regels.

Werkgelegenheid

Wij willen dat de gemeente ondernemerschap en werkgelegenheid bevordert. Het werkgeversservicepunt is de aanjager van duurzame werkgelegenheid door samen met bedrijven creatief te zoeken naar vormen van werkgelegenheid en praktische opleiding, en anderzijds de juiste mensen daarbij te zoeken. De overheid helpt bedrijven door ruimte te vinden voor om- en bijscholing van (aankomend) personeel, zo dicht mogelijk bij de bedrijven, of via een goede vervoersverbinding.

- We introduceren binnen de gemeente Deventer maandelijks werkbezoeken aan enkele bedrijven en zetten werkgelegenheid op de agenda. We zorgen voor adequate opvolging van de opgedane informatie.
- We stimuleren werklozen die zelfstandig ondernemer willen worden. Particuliere programma's kunnen daarbij helpen. Kosten die hiervoor gemaakt worden kunnen opgebracht worden uit het reïntegratiebudget of uit bespaarde uitkeringen. Belangrijk is dat bestaande ondernemers hun kennis en ervaring beschikbaar stellen om startende ondernemers te kunnen bijstaan. De gemeente moet dit bevorderen in samenwerking met Ondernemersloket.

Regionale economische samenwerking

Om Deventer economisch op de kaart te zetten is een gezamenlijke regionale economische agenda noodzakelijk. Het is belangrijk om als gemeente samen te werken in bovengemeentelijke samenwerkingsverbanden. Het is wenselijk dat gemeenten vanuit een cultuur van vertrouwen op zoek gaan naar werkbare vormen die ruimte geven aan verschil en variëteit. De samenwerking in de Euregio verdient de komende jaren extra aandacht. We willen het onderwijs stimuleren om op scholen meer aandacht aan Duitsland en de Duitse taal te besteden.

- De regionale economie hoort een belangrijke rol te spelen bij het opstellen van een omgevingsvisie. Het vizier van Deventer moet daarbij, naast de Stedendriehoek, ook meer op Salland en Zwolle (Hanzesteden) en de Euregio gericht zijn.
- Ondernemers, onderwijsinstellingen en andere partijen zoals vervoerders moeten actief bij het gemeentelijk en regionaal samenwerkingsbeleid worden betrokken. Gezamenlijk dient een krachtige, regionale visie te worden opgesteld om een sterke, concurrerende regio te zijn.

5.2 Een bruisende stad, vitale dorpen, wijken, buurten

Deventer is een unieke gemeente met een historische stad en vele dorpen, gemeenschappen, wijken en buurten daaromheen. Deze mooie mix van stad en platteland dient in zijn volle omvang toekomstgericht te worden gemaakt. In de gemeente Deventer is een evenwichtige aandacht nodig voor beide elementen, waarbij voor de stad bruisend (“Boeiende Beleefstad”) en de overige delen vitaliteit en leefbaarheid als uitgangspunten gelden. De vitaliteit van de kernen is essentieel omdat deze bijdraagt aan het vestigingsklimaat voor (toekomstige) bedrijven en medewerkers.

Bruisend en vitaal

Leegstand, digitalisering, disruptieve veranderingen in sectoren als retail vereisen vernieuwende oplossingen om de binnenstad van Deventer aantrekkelijk te houden, maar ook om te zorgen voor vitale dorpskernen en buurt- en wijkwinkelcentra met een goed voorzieningenniveau. Het gaat om het ontwikkelen van nieuwe functies, het aanpassen van bestaand vastgoed en het aanjagen van ondernemerschap. Daarvoor is ruimte nodig, zowel fysiek als in regelgeving. Kansarme winkelgebieden moeten worden omgebouwd naar bijvoorbeeld woonfuncties, terwijl (zeker in het centrum) functievermenging van retail en horeca mogelijk moet worden. Investerings in groen, cultuur, toerisme en recreatie zijn nodig om bewoners en bezoekers passende belevingen te kunnen bieden.

Het CDA zet in de binnenstad in op een mix van wonen, werken, winkelen, uitgaan en recreëren, waarbij niet te veel wordt vastgelegd in regelgeving en meegegaan wordt met de behoeften van de consument. Een centrum waarin ondernemers volop mogen experimenteren om de consument belevingen te kunnen bieden. Een centrum waar mensen elkaar ontmoeten en samen iets kunnen beleven. Speciale aandacht gaat uit naar een aantrekkelijke entree van de stad, de openbare ruimte, goede bereikbaarheid en parkeergelegenheid.

Voor de (winkel)centra in buurten, wijken en dorpen dient een plan van aanpak te worden gemaakt en uitgevoerd om te zorgen dat deze centra vitaal blijven. In de diverse kernen en dorpen zet het CDA zich in voor het behoud van centrale ontmoetingsplekken.

Kansarme straten en locaties dienen te worden benoemd en er moet beleid komen om deze gebieden te transformeren. Winkels op perifere locaties worden in principe alleen toegestaan als deze een aanvulling en versterking vormen van de bestaande winkelstructuur.

- Actualisatie van de detailhandelsvisie is van belang, waarbij naast de binnenstad vooral ook wordt gekeken naar de kansen en bedreigingen voor buurt- en wijkwinkelcentra, de vele aanloopstraten, losliggende winkelgebieden en winkels in de periferie. Kansrijk en kansarme gebieden dienen te worden benoemd en beleid dient daarop te worden afgestemd.
- Schat de omvang van de binnenstad realistisch in, baken het af, en bestem binnen dit gebied slim en ruimhartig ruimte voor winkels, horeca en dienstverleners. Geef ruimte aan markten, stalletjes, exposities, voorstellingen en evenementen.

- Branchevervaging en -vermenging zijn goede experimenten, die voor nieuwe bedrijvigheid, werkgelegenheid en levendigheid in de binnenstad kunnen zorgen.
- We zorgen voor ruimte of stellen leegstaande panden beschikbaar voor nieuwe vormen van detailhandel, zoals markthallen, pop-up stores en tijdelijke restaurants.
- Parkeren moet aantrekkelijk blijven. De huidige parkeertarieven zijn verdedigbaar, maar differentiatie in tarieven (avonden, zondagen) moet worden verruimd.

Recreatie

Voor Deventer is het belangrijk om aantrekkelijk te zijn voor toeristen en recreanten uit binnen- en buitenland. Toeristen en recreanten zoeken naar ervaringen en beleving van een gebied of een stad. Ook voor de eigen inwoners wordt het steeds belangrijker dat belevingen geboden worden. Voor winkeliers en horecabedrijven worden de overlevingskansen groter als meer toeristen en recreanten de gemeente bezoeken. De historische stad Deventer, de mooie omgeving en het feit dat we als evenementenstad op de kaart staan, dient de komende jaren verder te worden uitgebouwd.

- De huidige samenwerking met andere Hanzesteden moet worden gecontinueerd, inclusief de samenwerking met het Nederlands Bureau voor Toerisme (NBTC).
- We onderzoeken de mogelijkheden van een Sallandticket om voor toeristen verblijf en vervoer in deze regio te vergemakkelijken.

Zondag

Het CDA hecht aan waarden en traditie. Zo ook aan de zondag als de dag die in onze cultuur van oudsher een dag is voor een rustmoment van bezinning en ontmoeting. Sociaal-cultureel betalen onder meer families en verenigingen de prijs van de 24- uurseconomie: de koopzondag ondermijnt de gemeenschappelijke vrije dag waarop het maatschappelijk leven tot rust komt en aandacht en tijd kan worden gegeven aan andere wezenlijke belangen van het samenleven. Het CDA hecht echter ook waarde aan het oordeel van de ondernemers en inwoners in deze discussie. We sluiten onze ogen niet voor eventueel weglekkende omzetten naar plaatsen in de omgeving met ruimere openingstijden. Het scheppen van ideale marktomstandigheden voor de (MKB-) ondernemers in deze discussie is essentieel aangezien zij de kurk zijn waarop een florerende stad of dorp drijft.

- De gemeente moet in overleg met inwoners en lokale ondernemers besluiten over de openingstijden van winkels. We pleiten voor een brede ondernemers- en inwonersraadpleging m.b.t. het vraagstuk van de zondagopenstelling.

5.3 Bedrijventerreinen, haven en land- en tuinbouw

Om de ambities van Deventer als “Duurzame Maakstad” en “Open Informatiestad” waar te maken dient er meer aandacht te komen voor de kracht van bedrijventerreinen. Hierbij moet aandacht worden besteed aan de functionaliteit, een goede landschappelijke inpassing, duurzame inrichting, adequate openbare ruimte en een efficiënte ontsluiting.

Haven

De haven is een belangrijke economische factor in Deventer. De doorontwikkeling van de haven kan een impuls betekenen voor de werkgelegenheid. In de haven zijn nu al zo'n 800 personen werkzaam en daar is de indirecte werkgelegenheid nog niet eens in meegenomen. Uit diverse onderzoeken blijkt dat er kansen liggen met ontwikkeling van watergebonden bedrijvigheid en het stimuleren van vervoer over water. Het CDA onderschrijft deze kansen en

wil deze ook benutten. De kansen in de haven worden ook onderschreven door de provincie Overijssel, die Deventer in haar nieuwe Omgevingsvisie heeft aangewezen als logistieke hotspot. Transport over water is daarnaast een duurzame vorm van vervoer en biedt de mogelijkheid om transport over de weg te verminderen. Vanuit het kostenaspect is transport over water vanaf zo'n 30 kilometer een aantrekkelijke optie. Dit is met name interessant voor de maakindustrie en het kan de ambitie van Deventer als "Duurzame Maakstad" versterken. Tevens past transport over water in de ambitie van een energieneutraal Deventer in 2030.

- Voor de doorontwikkeling van de haven van Deventer dient een krachtig visieplan inclusief uitvoeringsplan te worden gemaakt met daarin duidelijke beschrijving van de rollen van overheid en marktpartijen.
- Hierdoor dienen investeringen te worden gedaan cq. uitgelokt om dit gebied verder te ontwikkelen. Concreet is daarbij te denken aan de realisatie van een containerterminal door marktpartijen en de lobby voor de investering in een nieuwe sluis.

Ontwikkeling buitengebied

Het CDA is trots op het buitengebied van Deventer en de agrarische sector, die ons voedsel produceert. Voor een duurzaam behoud van de kwaliteit in het buitengebied is het belangrijk dat inwoners zich betrokken voelen bij hun landschap. Betrokken inwoners nemen zelf initiatieven om mee te helpen het landschap te onderhouden.

Een belangrijke ontwikkeling in de agrarische sector is de schaalvergroting. Het aantal agrarische bedrijven loopt sterk terug. Voor vrijkomende agrarische bebouwing wil het CDA bestemmingsplan-mogelijkheden zo ruim mogelijk houden. De bedrijven die doorgaan, nemen flink in omvang toe. Dit proces vraagt een zorgvuldige afstemming van belangen en actieve sturing. Daarnaast is verbreding van de bedrijfsvoering een belangrijke ontwikkeling, te denken valt aan recreatie, agrarisch natuurbeheer, het op duurzame wijze produceren van energie of het verwerken van mest. Het CDA geeft ruimte aan deze ontwikkelingen door zich hier actief voor in te zetten. Wel vindt het CDA het belangrijk dat de gevolgen van bovengenoemde zaken goed in kaart worden gebracht, in samenhang met platforms en bewoners. Hierbij dient aandacht te zijn voor het behoud van de sociale cohesie en de gevolgen voor de infrastructuur. Om transportbewegingen van landbouwverkeer in het buitengebied te verkleinen, vindt het CDA het belangrijk om doorlopende kavelruil te stimuleren.

Het CDA zet zich in voor het behoud van centrale ontmoetingsplekken in de diverse kernen en dorpen (huis van de buurt). We willen recreatie en toerisme verder stimuleren en ontwikkelen. Het behoud van cultureel erfgoed en karakteristieke boerderijen is in het buitengebied een speerpunt.

Land- en tuinbouw

Wij steunen initiatieven om de productie te vernieuwen zodat de sector nog duurzamer, gezonder en concurrerender wordt. Het CDA zet in op versterking van de landbouwstructuur én de kwaliteit van de groene ruimte. Verlies en versnippering van landbouwgrond moet zo mogelijk worden voorkomen, aan natuurdoelen moet zo veel mogelijk samen met agrarische ondernemers worden gewerkt bij realisatie en onderhoud. Agrariërs zijn ook de beheerders van ons landschap en dragen op allerlei manieren bij aan de omgevingskwaliteit die zo'n essentieel onderdeel van de gemeente Deventer is.

- Het CDA streeft naar een gezonde balans tussen natuur, land- en tuinbouw en recreatie.
- Voor de levensvatbaarheid van de landbouw is het belangrijk ruimte te bieden aan nevenactiviteiten van boeren, zodat zij het landschap kunnen blijven beheren en voedsel kunnen produceren.

- We gaan samen met de eigenaar actief aan de slag met vrijkomende bebouwing, zoals leegkomende stallen, om ruimte te bieden aan een nieuwe bestemming.
- We willen meewerken aan nieuwe bouwvormen bij agrarische bedrijven en op maat bezien of bedrijfswoningen nodig zijn voor de bedrijfsactiviteiten.
- Zonne-energie is hard nodig om de transitie te maken naar duurzame energie. Het CDA vindt het echter moeilijk uit te leggen als er zonneweides kunnen komen op landbouwgrond, wanneer daken van naastgelegen schuren nog leeg zijn.

5.4 Milieu en duurzaamheid

Rentmeesterschap, solidariteit en gespreide verantwoordelijkheid zijn voor het CDA belangrijke uitgangspunten bij het werken aan een goed leefmilieu. Rentmeesterschap betekent dat wij de aarde in dezelfde of zo mogelijk in een betere conditie doorgeven aan onze kinderen. Daarom rust er op ons een morele plicht om schade aan het leefmilieu te voorkomen. Wij blijven werken aan een energieneutraal Deventer in 2030. Om dit te bereiken zijn diverse maatregelen op het gebied van energiebesparing, afvalscheiding, woningisolatie en duurzame energiebronnen vereist. Deventer levert de bijdrage aan duurzaamheid in een (niet vrijblijvend) samenspel met burgers, bedrijven, woningcorporaties en maatschappelijke organisaties en instellingen.

- Het CDA zet zich in voor duurzaam geïsoleerde woningen, bedrijven en gebouwen vóór het jaar 2030. Isolatie van gebouwen is namelijk een van de meest effectieve manieren om de uitstoot van CO₂ terug te dringen. Wij willen binnen vijf jaar het maatschappelijk vastgoed, zoals de gemeentelijke kantoren, zwembaden, scholen en sporthallen, verduurzamen.
- De gemeente hoort het goede voorbeeld te geven: we geven duurzaamheid een prominentere rol in het aanbestedingsbeleid, kopen groene energie in, plaatsen zonnepanelen en maken gebruik van vervoersmiddelen die minder belastend zijn voor natuur en milieu.
- Bij nieuwbouwprojecten wordt standaard een totaalpakket aan duurzaamheidsmaatregelen (o.a. aardgasloos en gebruik duurzame materialen) bij ontwikkelaar, bouwer en gebruiker geëist.
- Aardgasaansluiting wordt zowel bij nieuw als bij bestaand bouw binnen 20 jaar vervangen door hernieuwbare energiebronnen.
- Samen met de woningbouwcorporaties moet de bestaande bouw worden verduurzaamd. Ook hier wordt geïnvesteerd in energiebesparende maatregelen en wordt niet meer gewerkt met fossiele brandstoffen.
- De bestaande warmtenetten in Deventer worden aan elkaar gekoppeld en voorzien van een niet-fossiele energiebron.
- Fietsen wordt gestimuleerd; we trekken geld uit voor optimale voorrang en bediening van de fietser.
- Wij stellen voor om pilots te doen met omgekeerde inzameling van afval.
- Camera's worden ingezet om illegale dumping op te sporen. Boetes voor overtredingen worden verhoogd en er komt meer toezicht op stadsparken.

Energietransitie

De energietransitie is de omslag naar een lager energiegebruik, opgewekt met hernieuwbare energie. Fossiele brandstoffen zoals aardolie, aardgas en kolen zorgen nu nog voor ongeveer

95 procent van ons energieverbruik. Slechts 5 procent van het energieverbruik wordt opgewekt met hernieuwbare, duurzame energie. Een probleem dat op lokaal niveau opgelost moet worden. “De wereld mooier achterlaten dan dat we haar aantreffen”, ofwel goed ‘rentmeesterschap’ vormt de kern van de CDA-visie op energietransitie. De meerwaarde vanuit het CDA-gedachtegoed is om vanuit de samenleving zelf – via gedrag, houding en acceptatie – de energietransitie te bewerkstelligen, in plaats van deze van bovenaf aan de samenleving op te leggen. Door de verantwoordelijkheid en uitvoering zo laag mogelijk in de samenleving (inwoners en bedrijfsleven) terug te leggen, kan er draagvlak worden gevonden. Dit willen wij nadrukkelijk samen oppakken met de provincie Overijssel en het waterschap en met de partijen binnen de Cleantech regio.

- Wij willen een Energiekansenkaart opstellen om inzicht te krijgen in de kansen die er zijn op het gebied van hernieuwbare en duurzame energiebronnen.
- Het onderzoek naar de kansen van windenergie dat in het voorjaar 2018 wordt afgerond is daarvoor een belangrijke bijdrage. Los van de uitkomsten staan we niet afwijzend tegenover uitbreiding van windmolens nabij de A1.
- Zonnepanelen stimuleren: bij agrarische bebouwing slim combineren van vervanging asbestdaken door daken mét zonnepanelen en daarnaast door veel meer in te zetten op zonnepanelen op de vele m2 daken van onze bedrijventerreinen
- Bij nieuwbouwprojecten willen wij duurzaam bouwen stimuleren (bijvoorbeeld door het mogelijk maken van duurzame energieprojecten in bestemmingsplannen, de nul-op-de-meterwoningen en geen bouwleges vragen bij duurzame investeringen. Bestaande bouw kunnen we samen met woningcoöperaties, scholen, etc, energiezuiniger maken.
- Deventer maakt afspraken met de netbeheerders, waarin wordt vastgelegd dat het (gas)net wordt verduurzaamd of vervangen, vooral in nieuwbouwwijken. ^[1]_[SEp]
- In het Omgevingsplan willen wij in samenwerking met betrokken partijen waaronder de netbeheerder en woningcorporaties voorwaarden kunnen stellen aan de keuze voor de toekomstige energie infrastructuur.

6. Bestuur en gemeentefinanciën

Een sterke gemeente vraagt om een sterk bestuur met visie en ambitie. Wij zijn bereid in de komende raadsperiode actief deel te nemen aan een coalitie met een goed programma voor Deventer. Het CDA verwacht van gemeentebestuurders visie en ambitie, gezagvol optreden, het ondersteunen van maatschappelijke initiatieven en het loslaten van gemeentelijke taken als dat tot voordelen leidt en verantwoord is.

Een sterk gemeentebestuur zorgt voor solide overheidsfinanciën, lagere lasten en een eerlijk en overzichtelijk belastingstelsel. Het grootste deel van de gemeentebegroting bestaat uit geld vanuit de Rijksoverheid. Slechts een beperkt aandeel komt uit lokale heffingen en belastingen. In beide gevallen is er sprake van belastinggeld, opgebracht door de inwoners van de gemeente. We hebben de overtuiging dat we duurzaam moeten omgaan met de financiële middelen die voorhanden zijn. Uitgangspunten voor het financieel beleid van het CDA zijn: zorgvuldigheid, spaarzaamheid, transparantie en gematigde lokale lasten.

De hoogte van de gemeentelijke uitgaven en investeringen vormt geen doel op zich. Ze dragen bij aan een maatschappelijk doel. We leven niet in de waan van de dag. We zorgen dus ook voor voldoende weerstandsvermogen. Waarbij we sparen voor gewenste investeringen. Indien er meer middelen voor de gemeente beschikbaar komen wordt lastenvermindering voor de burger ook in de afweging meegenomen.

Er is niets geheim aan de uitgaven van de gemeente. Om die reden ontvangen inwoners, bijvoorbeeld bij hun OZB-aanslag, een korte weergave van de uitgaven van het vorige jaar. Declaraties van bestuurders worden op de gemeentelijke website bekendgemaakt. Op de site is ook een duidelijk overzicht te vinden van instellingen die van de gemeente subsidie ontvangen en de taken die men uitvoert.

De gemeente moet er zijn voor haar inwoners en de belangen van haar inwoners voorop stellen. Het bouwen van woningen of het verkopen van grond mag niet bedoeld zijn om de begroting sluitend te krijgen. We hechten aan het principe dat structurele uitgaven door structurele inkomsten worden bekostigd. Zo ontstaat een solide dekking voor meerjarige uitgaven die niet afhankelijk zijn van incidentele mee- en tegenvallers.

- Het CDA is bereid opnieuw bestuursverantwoordelijkheid te nemen mits de coalitie een uitdagend en verantwoord programma steunt
- Essentieel voor het CDA is een financieel solide beleid met een structureel sluitende begroting.
- Wij willen geen verdere verhoging van de OZB.

Contact: Henk Groothuis

☎ 0616236966

✉ h.groothuis@deventer.nl

🌐 www.cda.nl/deventer